

σαφάρι
στην

Τανζανία

Κείμενο - Φωτό: **ΙΩΑΝΝΗΣ ΞΗΡΟΣ**

Δεκάημερο ταξίδι στη Ζανζιβάρη και στην Τανζανία πραγματοποιήσε από 24 Αυγούστου μέχρι 2 Σεπτεμβρίου 2013, συμμετέχοντας σε δεκαμελή ομάδα γνωστού ταξιδιωτικού γραφείου, ο γράφων Ιωάννης Ξηρός, μέλος του ΣΠΟΡ Τρικάλων, και ταξιδευτής του κόσμου.

Η ομάδα προσγειώθηκε κατ' αρχήν στη Ζανζιβάρη, ένα νησί 1.300.000 κατοίκων που θεωρείται ένα από τα διαμάντια του Ινδικού Ωκεανού, επίγειος παράδεισος. Διαθέτει κοραλιογενείς υφάλους, τους οποίους απολάυσουμε με snorkeling και το τροπικό δάσος Jozaji με τους τελευταίους εναπομείναντες στον κόσμο πιθήκους Colobus, το οποίο διασχίσαμε με ολόημερη πεζοπορία. Σημαντικό μέρος του δάσους καταλαμβάνουν τα μαγκρόβια δένδρα με τις ρίζες τους στο θαλασσινό νερό, αληθινό τείχος που προστατεύει τη Ζανζιβάρη απ' τα τσουνάμι του Ινδικού.

Από πολιτιστικής πλευράς η Ζανζιβάρη διαθέτει τη Stonn Town, πόλη προστατευόμενη από την Unesco, γεμάτη από πολύ παλαιά οικήματα με περίτεχνες πόρτες, ινδικής και αραβικής τεχνοτροπίας. Η Stonn Town ήταν για αιώνες κέντρο δουλεμπορίου, προωθούσαν σκλάβους σε όλη την Ασία. Το 1883 οι Βρετανοί, έχοντας ως αποικία την Τανζανία, κατήργησαν το δουλεμπόριο.

Οι Πορτογάλοι κατείχαν τη Ζανζιβάρη περίπου από το 1500 έως το 1700 και μετά εκδιώχθηκαν και αντικαταστάθηκαν από Άραβες του Σουλτανάτου του Ομάν, οι οποίοι επέβαλαν ως θρησκεία το Ισλάμ. Η σκληρότητά τους όμως ως κυριάρχων και δουλεμπόρων ήταν απίστευτη. Οι Ζανζιβάρηοι πήραν την εκδίκησή τους το 1963, οπότε επαναστάτησαν, αποτίναξαν τον αραβικό ζυγό και προσέφεραν το νησί τους ως επαρχία της Ταγκανίκας (η οποία από τότε μετονομάστηκε σε Τανζανία) αφού πρώτα κατέσφαξαν δεόντως κάθε Άραβα που βρι-

σκόταν επί της νήσου. Βλέπετε, η ιστορία αποκαθιστά πάντοτε τις ισορροπίες της.

Κατά τα άλλα, πρόκειται περί κλασικής αφρικανικής επαρχίας. Τα ΙΧ αυτοκίνητα (όπως και σ' όλη την Τανζανία) είναι ελάχιστα, στην αρχιτεκτονική κυριαρχεί ο τοιμεντόλιθος και ο τσίγκος σε απλές κατασκευές και οι κατοικίες στην ύπαιθρο είναι ξύλινες, απλοϊκές, με ξεραμένα κλαδιά φοινίκων για σκεπή. Ανάβουν έξω τη φωτιά για να βράσουν φαγητό και κάθε σπίτι έχει τα κατοικίδια του, όρνιθες, βοοειδή κτλ.

Το κυριότερο κυλοφοριακό μέσον είναι το ποδήλατο και φορτηγά που χρησιμοποιούνται ως λεωφορεία. Παρ' όλη τη φτώχεια τους όμως είναι ένας χαρούμενος λαός, ευχάριστος, εξυπηρετικός που στέλνει τα παιδιά του στο σχολείο και δεν δείχνουν κανένα άγχος. Το Hakuna Matata (όλα πάνε καλά) είναι σε κάθε στόμα στην Ανατολική Αφρική και στην Τανζανία επίσης.

Την 28η Αυγούστου με εσωτερική πτήση προσγειωθήκαμε στην Arusha της βορείου Τανζανίας, όπου δεσπόζει το όρος Meru (4500μ.) και επιβιβάστηκαμε σε τζίπ για το κυρίως σαφάρι.

Σαφάρι, στη γλώσσα σουαχίλι, σημαίνει ταξίδι και όχι κυνήγι, όπως νομίζουν ορισμένοι. Το εθνικό πάρκο Σερεγκέτι με τα 14.700 τετραγωνικά χιλιόμετρα του στα σύνορα με την Κένυα ήταν ο χώρος στον οποίο κινούμασταν.

Την πρώτη ημέρα του σαφάρι επισκεφθήκαμε την περίφημη λίμνη Μανούρα, επίσης εθνικό πάρκο 300.000 τ.χλμ. με πλούσια βλάστη, φλαμίγκος και πλούσια πανίδα πιθήκων, ελεφάντων, κυρίως ζεβρών και γήνου, είδος άγριου βοοειδούς που κυριαρχεί στις σαβάνες της Ανατολικής Αφρικής.

Εντός του πάρκου Σερεγκέτι υπάρχει η Conservation Area (περιοχή διατήρησης Άγριας Ζωής) Ngorongoro (Νγκόρονγκορο) όπου μαζί με τα άγρια ζώα συνυπάρχουν και οι περίφημοι Masai, εντόπια φυλή κτηνοτρόφων της Κένυας - Τανζανίας, οι οποίοι ζουν στα χωριά τους, εντός ξύλινων καλυβών, εκτρέφοντας χιλιάδες αγών και βοοειδών και ανταλλάσσοντας κτηνοτροφικά είδη με άλλα είδη που χρειάζονται. Οι Masai, πρώην τρομεροί πολεμιστές άλλων εποχών, παραμένουν ελεύθεροι και ανεξάρτητοι, πιστοί στις παραδόσεις τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι τρόποι ενδυμασίας, βαφής προσώπων, στολισμού και οι χοροί τους. Ανεπανάληπτη εμπειρία επαφής με έναν λαό που αρνείται ακόμη να ενσωματωθεί στο σύγχρονο πολιτισμό.

Οι επόμενες ημέρες ήταν αφιερωμένες στο κυρίως σαφάρι. Η αφρικανική σαβάνα καλύπτεται από χορτάρι ύψους μέχρι 30 εκ., το οποίο κατά την περίοδο των βροχών πρασινίζει. Είναι διάστικτη από δένδρα, κυρίως αφρικανικής ακακίας (που μοιάζει με ομπρέλα), αλλά δεν έχει πυκνές δασοσυστάδες. Είναι αυστηρώς προστατευόμενες περιοχές στις οποίες απαγορεύεται αυστηρά η πεζοπόρος κίνηση και τα lodges (πανσιόν τουριστών) κλείνουν στις 18:30, οπότε πέφτει το σκοτάδι και η ημέρα φεύγει. Είχαμε την ευκαιρία και την τύχη να δούμε εκατοντάδες ζώα, σχεδόν όλα τα είδη: γκνου, ζέβρες, αντιλόπες, γαζέλες, ελεφάντες, μικρά αγριογούρουνα, ιπποποτάμους και δυστυχώς μόνο έναν ρινόκερο, λόγω της πανίδας του είδους αυτού. Λιοντάρια, τσιτάχ και λεοπαρδάλεις κοιμούνται επάνω ή κάτω από δέντρα κατά τη διάρκεια της ημέρας (κυνηγούν κατά τη νύχτα).

Σύμφωνα με τον οδηγό ήμασταν τυχεροί διότι είδαμε τα πέντε big (μεγάλα) δηλαδή ελεφάντες, ρινόκερους, βούβαλους, λεοπαρδάλους και λιοντάρια και τις τρεις cats (γάτες) δηλαδή λόντες, λεοπαρδάλεις και τσιτάχ, πράγμα που δεν συμβαίνει σε όλα τα σαφάρι.

Εικόνες μεγαλειώδεις, απεραντοσύνη, γαλήνη και σκόνη από τα τζίπ στον ορίζοντα, αυτή είναι η σαβάνα.

Την 31η Αυγούστου φύγαμε από το πάρκο Σερεγκέτι, αφού φωτογραφίσαμε για άλλη μια φορά την πλούσια πανίδα του. Η ημέρα αυτή ήταν τυχερή για μας αφού είδαμε ομάδες λεόντων, τσιτάχ, γυπών, αετών και άλλων τριχωτών και πτερωτών ειδών. Η ημέρα έκλεισε με επίσκεψη στην πασίγνωστη καλντέρα Νηκορονγκάρο, ένα ανενεργό ηφαίστειο που εξεράγη πριν 2.500.000 χρόνια και δημιούργησε τη μεγαλύτερη καλντέρα (τεράστιος κρατήρας) του πλανήτη διαμέτρου 20 χλμ. και έκτασης 260 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Η καλντέρα βρίσκεται σε υψόμετρο 2.300 μ. και το υψίπεδο που σχηματίζει κυκλικά έχει υψόμετρο 1.700μ. (σημείωση: Το Σερεγκέτι είναι σε υψόμετρο 1.400μ.). Στο υψίπεδο αυτό κάτω από τη μεγαλύτερη καλντέρα του κόσμου βόσκουν, ποτίζονται και μετακινούνται δεκάδες χιλιάδες ζώα, άγρια και οικόσιτα βοοειδή των Μασάι.

Την 1η Σεπτεμβρίου διασχίσαμε το Ngorongoro και απολαύσαμε με έκσταση το θέαμα χιλιάδων γκνου, ζεβρών και βουβάλων που περιεφερόντουσαν στη μεγάλη πεδιάδα. Δύο μόνο λέξεις αρκούν για να περιγράψουν το Ngorongoro: Η κιβωτός του Νώε. Ναι, οι ταπεινότητές μας είμαστε τυχεροί που για μια φορά στη ζωή μας είδαμε αυτό το θέαμα.

Κατόπιν, αποχαιρέτησαμε με συγκίνηση και απόλυτο σεβασμό την αφρικανική σαβάνα, τους ανθρώπους, τα ζώα της και άρχισε το ταξίδι της επιστροφής.

Μέχρι το αεροδρόμιο της Arusha κατά τη διαδρομή είχαμε την ευκαιρία να δούμε τον τρόπο ζωής της υπαίθρου της Αφρικής με τις φτωχικές αχυροκαλύβες, τις τσίγκινες κατασκευές, τα ελάχιστα μεταφορικά μέσα, την κτηνοτροφία και τις καλλιέργειές τους, τη φτώχεια του τρίτου κόσμου.

Οι Τανζανοί επαίρονται διότι στα εδάφη τους βρέθηκαν απομεινάρια του πρώτου όρθιου ανθρωποειδούς, του Αυστραλοπιθήκου, που έζησε εκεί πριν 3,5 εκατομ-

μύρια χρόνια και του πρώτου Homo Erectus που έζησε εκεί πριν 2 εκατομμύρια χρόνια και θεωρούν ότι από τον τόπο τους άρχισε η ιστορία του ανθρώπινου είδους.

Κατά τα άλλα είναι μια τυπική τριτοκοσμική χώρα με τα γνωστά προβλήματα της υπανάπτυξης. Κατά τη γνώμη μου το βασικότερο αίτιο της υπανάπτυξης δεν είναι άλλο παρά η έλλειψη τεχνολογίας. Η τεχνολογία επιρρέπει τη συγκέντρωση και την επέκταση του κεφαλαίου και η Αφρική έχει χάσει το τρένο. Αναγκαστικά βασιζέται στους παραδοσιακούς τρόπους παραγωγής, πλην όμως αυτοί δεν επαρκούν για να οδηγήσουν το λαό σε ανώτερο επίπεδο ευημερίας.

Το ελάχιστο που μπορούν τα αφρικανικά κράτη να προσφέρουν στους λαούς τους είναι κάποια ελάχιστα δημόσια έργα και δωρεάν περίθαλψη στα αστικά νοσοκομεία.

Παρ' όλα αυτά η Αφρική ήταν και είναι η αγαπημένη ήπειρος για πολλούς ταξιδευτές, ανάμεσά τους και ο γράφων αυτό το άρθρο. Παρουσιάζει τεράστιο ανθρωπολογικό ενδιαφέρον και παρόλα τα προβλήματα εμφανίζει δυναμισμό και είναι ένας τόπος με πειθαρχημένο λαό, ο οποίος τηρεί τους νόμους της χώρας του.

Συνιστώ εντόνως ένα ή περισσότερα ταξίδια εκεί. Νομίζω ότι το οφείλουμε και σε μας και σ' αυτούς τους καλούς ανθρώπους εκεί πέρα.